

**Kuzey Makedonya Cumhuriyeti'nde 2020/2021 öğretim yılında yüz yüze eğitimin
gerçekleşmesine ait orta okullarda hareket etme protokolü**

1. Okulda öğretim süreci saat 07:00' den saat 20:00'e kadar gerçekleşmektedir.
2. Okul öğrencilerin sınıflara girip çıkmaları için okul binasının bütün girişlerini hizmete açar ve her sınıf için giriş/çıkışlara ait sıralama düzenler (giriş ve çıkış zamanını belirtir liste) ve bunu okulun görünen yerlerinde asar.
3. Okulun girişinde, holde ve sınıflarda eğitici-bilgilendirici malzemeler ve okulda sağlık ve güvenliğin korunmasına yönelik bilgiler yerleştirir.
4. Okulun her girişinde öğrencileri bir nöbetçi öğretmen karşılar ve öğrencilerin ayakabı ve ellerini dezenfekte etmesiyle ilgilenir, dahası öğrenciye dezenfekte aracıyla ellerini dezenfekte etmesine yardımcı olmaktadır.
5. Okullar zaruri hareket istikametini gösterir işaretler koyar ve okul önünde ve okul içinde sıra bekleyen öğrenciler arasında azgari mesafenin korunması için gereken işaretleri yerleştirir.
6. Okulda görevli bütün çalışanlara ve öğrencilere okula girişinde ateşi ölçülür ve ateşi çıkan (37,4° üzerinde) çalışan dahası öğrenci aile hekimine sevkedilmektedir.
7. Okula organize edilen taşımayla gelen öğrencilere otobüse binmeden önce ateşleri ölçülür ve ellerine ve ayakabılara dezenfeksiyon yapılmaktadır. Ateşi çıkan öğrenciler (37,4° üzerinde) eve geri dönerler ve ebeveynlere gereken sağlık önlemleri alması tembih edilir.
8. Bütün okul çalışanları ve öğrencilere okula girmeleri için sadece zaruri olan koruyucu maske/örtü takmaları durumunda müsaade edilir.
9. Bütün okul çalışanları ve öğrenciler en az 1,5 metrelik fiziksel mesafe önlemine zaruri olarak riayet ederler.
10. Okulun girişinde dezenfektan malzemeleri koyulur ve okulun sınıflarında ve diğer alanlarda da dezenfektan gereçleri yerleştirilmelidir.
11. Okul çalışanları okula girerken mecburen ayakabı ve ellerini dezenfekte ederler.
12. Okul çalışanları arasında ve öğrenciler arasında her türlü selamlaşmaya ait fiziksel temaslar yasaklanmaktadır.
13. Okulda karşılıklı bilgi paylaşımı ve çalışma toplantıları video-konferans bağlantısı kurarak yapılmalıdır.
14. Öğrenciler okula yalnız gelir ve okuldan yalnız ayrılırlar, (özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler için) ebeveyn/veli veya özel asistan eşliğinde gelirler, organize edilen ve kamu ulaşımıyla gelmektedirler.

15. Öğrenciler ve okul çalışanları kamu ulaşımında yolcu taşıma protokollerine riayet ederler (protokole bağlantı).
16. Fiziksel mesafe tedbirine riayet ederek ve maske/yüz örtüsü kullanarak, özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin ebeveynleri hariç, okula ebeveyn/velilerin girişi yasaktır.
17. Ebeveyn/velilerle toplantılar ve bilgi aktarımı telefon vasıtasıyla ya da ebeveynve öğretmenlerin aralarında anlaşılacakları bazı çevrim içi uygulamayla gerçekleşecektir.
18. Sınıfta dersler dershanede en çok 20 öğrencinin katılımıyla düzenlenmektedir ve öğrenciler arasında ve öğretmen öğrenciler arasında en az 1,5 metrelik fiziksel mesafe sağlanmalıdır.
19. Pratik eğitimin ve çalışma yoluyla öğrenmenin gerçekleşmesi için, okul sahipolduğu kapasitelerin kullanılmasına ait sıralama hazırlar ve aynısını okulun görünen yerinde yerleştirir. Okul kapasitelerinin kullanılması, öğrencilerin güvenliğini koruma protokolüne zaruri riayet edilmeyi gerektiriyor.
20. Öğrenciler ve öğretmenler şirketlerin protokollerine mecburi riayet ederler (iş alanlarında, hijyen-sıhhi yapılarda, beslenme bölümünde ve öğrencilerin şirket içinde hareket edecekleri diğer bölümlerde).
21. İşverenlerde pratik eğitim ve çalışma yoluyla öğrenme sözleşmelerine belirli kurallar ilave edilir ve bu şekilde KOVİD-19 pandemi koşullarında eğitimin gerçekleşmesi düzenlenmektedir.
22. Spor salonu, kütüphane ve diğer alanların kullanılması, aynı sınıftan öğrencilerden oluşan gruplarla yapılması önerilmektedir, bu şekilde öğrencilerin diğer okul sınıflarıyla karışması engellenir, bunun için ise okul önceden bir sıralama hazırlar (ör: 1 öğretim dersi için br sınıfın öğrencileri fiskültür salonundadır, iki sınıf ise dışarda okulun avlusunda veya spor sahalarında).
23. Tuvaletlerin kullanımı daha az sayıda öğrencilerin katılımı ve mesafenin korunmasıyla organize edilmektedir (ör: tuvalet daha küçükse, öğrenci, içerde olan öğrencinin çıkmasını dışarda beklemelidir) ve dersler esnasında durum bu için öğrenciler zamanında bilgilenmişlerdir.
24. Derslerin başlamasından önce dershaneler temizlenir, öğrencilerin okul avlusunda bulunduklarında ve okul etkinliklerinin sona erdiğinde su ve sabun/deterjan ve üreticinin talimatına göre virüslere karşı etkili olan dezenfektan gereçleriyle temizlenmektedir.
25. Tuvaletlerin düzenli bakımı yapılmalıdır ve yapılan temizlik ve üreticinin talimatına göre virüslere karşı etkili olan dezenfektan gereçleriyle yapılan dezenfeksiyon için zaruri kayıtlar yapılmaktadır, alternatif olarak 0,05% sodyum hipoklorit kullanılabilir

(1:100 ölçekte kullanılan 5% evlerde kullanılan beyazlatıcı) veya üst yüzeylerin dezenfekte edilmesi için 70% alkol.

26. Holler, basamaklar ve diğer ortak alanlar dersler esnasında ve bütün okul etkinliklerinin bitmesi ardından temizlenir.
27. Fiskültür salonunun, spor sahalarının, giyim odasının ve diğer ortak alanların temizlenmesi, her öğrenci grubunun kullanması ardından yapılır.
28. Okullar alanlarda öğrencilerin tek yönlü hareket etmesi için sistem oturtmaktadırlar ve soyunma odalarında aynı zamanda bulunan kişi sayısında sınırlama ve soyunma odalarına kontrollü giriş çıkış uygulama sistemi oluşturulmaktadır.
29. Her ders sonrasında sınıflar zaruri havalandırılmaktadır ve bu en yarım saat öğrencilerin gelmesinden önce ve gitmesinden sonra yapılmaktadır, zaman koşulları elverdiğinde ise ders esnasında bir pencerenin açık kalması iyi olur.
30. Sınıflarda öğrencilerin bulunduğu esnada diğer kişiler sınıfa girmeye sakınmalıdırlar (örnek, temizlik için, onarım veya gıda getirme), yanısıra okulda çalışmayan kişiler okul binasına girmemeli veya o okulda okumayan öğrencilerin de okul binasına girmemelidirler.
31. Okulların gereksinimi olan sevkiyatları yetkililer, okul çalışanları okulun arka girişinden almaktadırlar (okulda böyle bir arka giriş var ise), bu esnada ellerin dezenfekte edilme önlemi saygılanmalı ve gerek halinde koruyucu yüz maskesi/örtüsü ve ayakabılar için de koruyucu aşınmalıdır.
32. Okulda KOVİD-19'a bulaşan çıkarsa veya KOVİD-19 olan kişi ile temasta bulunan kişi olursa, o kişi zaruri koruyucu maske/örtü kullanarak ayrı bir yerde tecrit edilmelidir, müdür ise gelecek hamlelerin yapılması doğrultusunda bilgilendirilmesi için Halk Sağlığı Merkezi'yle derhal irtibata geçmelidir. Okul yaptığı etkinlikler hakkında belediyeye rapor sunar, belediye ise Eğitim ve Bilim Bakanlığı'na raporu sunar.
33. Şayet öğrenci okulda bulunduğu esnada KOVİD-19 belirtisi gösterirse, öğretmen/uzman işbirlikçi zarurimaske/örtü taşımakla öğrenciyi ayrı bir yere tecrit eder ve derhal öğrencinin ebeveynlerini bilgilendirir, ebeveynleri ise en kısa zaman içerisinde çocuğu okuldan almalıdırlar ve çocuğun tedavisi konusunda bilgilendirmek amacıyla çocuğun aile hekimiyle danışmalıdırlar.
34. Öğrencide KOVİD-19 tanısı konsa, o öğrenci için Sağlık Bakanlığı'nın protokolleri izlenmektedir, okul ise Halk Sağlığı Merkeziyle öğrencinin okuduğu sınıfla nasıl hareket edileceğini danışır.
35. Okulda belirlenen düzenin uygulanması ve öğrenciler arasında okul önünde ve okul içinde gereken en az 1,5 metrelik mesafenin korunması amacıyla, yer gösterici hizmeti organize edilir ve okul önünde 2 ve okul içinde 2 yer gösterici görevlendirilir.

Yer göstericiler okulda çalışanlar arasından seçilir ve bu konuda kimin görevlendirileceğini orta okul müdürü karar almaktadır.